

SIMON MAWER

PÁD

This edition published by arrangement with Little, Brown, and Company, New York, New York, USA. All rights reserved.

Copyright © 2003 by Simon Mawer
Translation © Filip Hanzlík, 2013

ISBN 978-80-7473-114-3

Na velšský Snowdon bylo počasí překvapivě dobré. Z deště nebylo celý den nic a lehký, ale vytrvalý vítr udržoval zdejší horské stěny suché. Vlhko tedy nemohlo být příčinou toho, co se stalo. Skrze nesouvislou vrstvu mraků dokonce občas pronikly sluneční paprsky a prosvítily horské údolí, ale na zvrásněnou stěnu horského masivu a jeho bahnitě úbočí přímo nedopadaly. Tohle je zkrátka severní stěna.

Někdo zakřičel: „Hej, podívejte se, támhle!“ Byl to jeden ze skupinky turistů. Horolezce by ten pohled nechal klidným. Ozvaly se další vzrušené hlasy, jeden ze skupinky se zastavil a ukazoval směrem k vrcholku East Buttress. „No podívejte se na něj!“

Na skalní stěně bylo vidět osamocenou postavu šplhající vzhůru. Byla ve výšce zhruba sedmi metrů nad zemí. Člověk, který vykřikl, sledoval postavu na skále už nějakou dobu, ale zpočátku nebylo zřejmé, jestli je na skalní stěně skutečně sama. Jasně se to ukázalo právě až ve chvíli, kdy dosáhla sedmimetrové výšky a ocitla se na strmé hlavní stěně East Buttress. Hlavní stěna je tvořena masou hladkého, místy jemně zvlněného ryolitu, je to kovově vyhlížející lesklý štít, který na laika působí jako nezdolatelný.

„Koukejte na něj, je snad blázen nebo co?“

„Neleze náhodou po Velké stěně?“

„Žádné lano, nic, je tam úplně bez jištění. To vypadá na *sólový* výstup.“

Osamělý horolezec na Velké stěně se velice klidně pohyboval podél mělké rýhy, která naznačovala dráhu výstupu. Snadno přecházel, nohama při tom mrštně obepínal skálu a jeho tělo připomínalo hrot velkého pružného šípku. Bylo vidět, jak rukama ohmatává a zkušeně využívá skalní výčnělky nad hlavou, mohli jste si představit jeho prsty dotýkající se chladné horniny a nacházející prasklinky a výstupky nezbytné pro zdolání cesty jako je tato. Ne víc, než pouhé nerovnosti. Horolezci starší generace jim říkali *zvrásnění*. Prakticky všichni měli tehdy klasické vzdělání. Ne jako ti dnešní. „Vlnka“, řekl by dnešní horolezec, víc by nedodal.

„Vypadá to, že ví, co dělá,“ zhodnotil to jeden z turistů pro ostatní ve skupince.

„Nemá helmu,“ poznamenal někdo jiný. Celá skupina teď setrvala na místě a pozorovala tu horolezeckou etudu, někteří z nich vestoje, jiní seděli na kamenech – tráva byla pořád dost vlhká – s hlavami zvrácenými vzhůru.

Horolezec se mezitím posouval stále výš. V jeho pohybech bylo něco z kočičí elegance a mrštnosti, viditelná lehkost, a zároveň vyvolával dojem, že jakkoli se nacházel na zcela neuvěřitelném místě, pod sebou jen prázdnotu otevřeného prostoru a nad sebou nic než hladkou skalní stěnu, vyzařovala z něj jistota a zkušenost. Téměř se vznášel, jemně lnoucí k ponuré horské stěně a natahoval se k sotva znatelnému žebrování, stoupal vzhůru k dalšímu opěrnému bodu široce rozkročený a s maximálně nataženou pravou rukou. Po paměti směřoval k horolezecké skobě, která v těch místech čněla posledních sedmatřicet let, k jednomu z oněch pozůstatků horolezecké archeologie, na který občas při lezení natrefíte: ke hřebu zaraženému do skály při slaňování jednoho vlhkého a větrného dne na jaře roku 1962. Hřeb byl zčásti zrezlý, ale také ohlazený

množstvím (ne zas tak velkým) rukou, které se za něj vděčně zachytily v průběhu let. Bude tam ještě hodně dlouho, i když ne navždycky. I hora sama se jednou promění v hromadu suti.

„Podívejte!“ Skupinka turistů vydala téměř jednotný zajímavý vzdech, když osamělý horolezec stoupající vzhůru provedl několik souvislých elegantních pohybů, zachytil se hřebu a na chvíli se zastavil.

„Co by se stalo, kdyby uklouzl?“ zeptala se mladá dívka.

Odpověděl jí mužský hlas: „Tak je po něm.“ Tohle konstatování rozezvučelo ostatní temným povzdechem. Sledovali celou věc jako představení někde v divadle, jako zábavu; a náhle jim byla prezentována jako záležitost života a smrti.

„Kdo to vůbec *je*?“ zeptal se někdo z nich. Všichni cítili, že ten osamělý neznámý horolezec, ta postava z masa a kostí, s krví v žilách a mozkiem v hlavě musí být opravdu *někdo*.

„Nejspíš pitomec nebo frajírek.“

Postava se krátce zastavila – odpočívala? Je vůbec možné odpočívat na takhle příkré a nehostinné stěně? – Po chvíli se muž na skále dal opět do pohybu. Zbylá část stěny se nad ním tyčila až k místu, které v podobě úzké příčné terasy představovalo jakési bezpečí. Byl na ní vidět maličký trs trávy připomínající jemný zelený knírek narušující šedivou monotónnost okolí. To místo bylo ještě docela vysoko nad ním, ale přesto se zdálo, že jakmile ho dosáhne, bude v bezpečí. Jeho tělo se kymácelo a stoupalo vzhůru, jeho nohy se dotýkaly skály s jistotou tanečníka kroužícího po parketu. Šlo rozpoznat, že má blond vlasy, o moc víc z něj vidět nebylo. Anonymní akrobat na jedné z velšských skalních stěn, někdy krátce po poledni jednoho větrného, jasného dne. *Kdo to je?*

A pak spadl.

Později se přihlížející skupinka dohadovala o tom, zda výkřik, který se v tu chvíli ozval, pocházel od něj. Někdo každopádně vykřikl. Mohl to být někdo z turistů; stejně tak to mohl být jeden z dvojice horolezců lezoucích na White Slab, kteří měli na postavu horolezce přímý výhled zprava z nedalekého opěrného výstupku. Nezazněla žádná srozumitelná slova – pouze výkřik překvapení.

Spadl a na jeho pádu bylo něco temného a nevyhnutelného. Poté, co stoupal vzhůru s elegancí a energií, nastala banální demonstrace zemské přitažlivosti a hmotnosti padajícího tělesa. Náhlé prudké zrychlení. Téměř deset metrů za vteřinu a každou vteřinu rychleji. Padal asi tři vteřiny. A pak narazil na vystouplý svah na úpatí skalní stěny, pootočil se a znehybněl.

Lidé byli vmžiku na nohou a utíkali k němu, vráželi do sebe, klouzali po vlhkých travnatých hrbolech. Dva horolezci na jiné části skalního masivu začali připravovat okamžité slánění. Jedna z dívek ve skupině turistů se rozplakala. Ačkoli všichni spěchali, nikdo z nich ve skutečnosti nechtěl dorazit na místo tragédie jako první. Samozřejmě že ne. Ale když se k němu nakonec dostali, zcela nečekaně zjistili, že ještě žije, je v bezvědomí, ale naživu. Překvapilo je, že to není nějaký rozevlátý mladík, ten typ, který nemá žádný respekt k tradicím onoho místa, ten typ, který si ani na chvíli nepřipustí jakékoli nebezpečí plynoucí ze sólového výstupu tak obtížné cesty, jako je Velká stěna – byl to muž ve středních letech. Štíhlý, pevný, pleť ošlehaná rozmary počasí (příšerně odřený a s čelistí výrazně vykloubenou k jedné straně), věkem tak mezi čtyřicítkou a padesátkou. Krvácel z úst a z ucha. Jeho končetiny ho neuspořádaně lemovaly tak, že připomínal hadrovou panenku náhodně vyhozenou z okna na trávník před domem.

Jeden z nich k němu přiklekl a pokusil se nahmatat pulz na polámaném krku. Jiný hovořil mobilem s policií. Ostatní jen bezmocně stáli kolem. Na krátký okamžik se v místě doteku prstů onoho zoufalého zachránce objevil mělký tep, ale po chvíli se vytratil. Zemřel na místě dopadu pod pohledy okolostojících.